

IZVJEŠTAJI

Izveštaj o radu Speleološkog odsjeka HPD-a »Željezničar« u 2010. godini

U 2010. godini članarinu je uplatilo 59 članova. Održan je 41 sastanak s prosječno dvadesetak nazočnih, što članova, što posjetitelja. Redovito su održavani sastanci Izvršnog odbora Odsjeka i sastanci Upravnog odbora HPD-a »Željezničar« kojima su prisustvovali članovi odsjeka. Godišnja skupština održana je 11. veljače 2010. u prostorijama HPD-a »Željezničar«. U novi sastav Izvršnog odbora na mjesto tajnika Josipa Dadića došao Ivan Mišur, a Robert Rosić izabran za voditelja naše internetske stranice i arhivara digitalne građe. Na mjestu pročelnika ostao je Stipe Tutiš, oružar

je i dalje Bernard Bregar, arhivar Milivoj Uroić, knjižničarka Mea Bombardelli, ekonom Zoran Bolonić (Coki), a glavni urednik speleologa Vlado Božić (Boltek). Nakon službenog dijela slijedila je slikovna prezentacija djelovanja Odsjeka u 2010. godini.

U zgradi gdje su naše prostorije još uvijek nije uređen sanitarni čvor, ali je uprava Društva obećala da će se taj problem riješiti u proljeće 2011.

U proljeće 2010. izašlo je 57. godište časopisa »Speleolog« s bogatim speleološkim sadržajem.

Speleološka škola SO HPD-a »Željezničar« održana je od 20. rujna do 31. listopada 2010. pod vodstvom Rudera Novaka i Ivana Mišura. Školu je završilo osam školaraca. Program škole sastojao se od šest skupina predavanja, a terenski dio od pet izleta i to ovim redom: Veternica, Gorsko zrcalo, park šuma Golubinjak, Dvojama i Mala jama kod Klane te Babina jama kod Svetog Roka.

Sudjelovali smo na Ljetnom kampu tehničke kulture na Jarunu gdje smo tri puta predstavljali speleologiju i približili je djeci (vodio Hrvoje Grgić). Speleologija je djeci predstavljena i u Jastrebarskom povodom dana škole (vodila Daria Županić).

Na tečaju HGSS-a u Francuskoj sudjelovao je Marin Lukas.

Članovi Odsjeka sudjelovali su na raznim predavanjima, skupovima i seminarima. Na Seminaru o zaštiti špilja i podzemne faune u Ogulinu prisustvovalo ih je 19 i održali su pet predavanja. Na Seminaru o samospašavanju i prvoj pomoći u Park šumi Golubinjaku bilo je 6 naših članova. U Postojni smo bili na Školi krša (Petra Kovač Konrad), a poslije i na Svjetskom

Danko Cvitković

Ivan Mišur na prvom spitu jame M. labudova

Predah za slikanje u jami Munižabi

biospeleološkom kongresu (Branko Jalžić i Martina Pavlek), a također i na Prvom hrvatskom speleološkom kongresu održanom u Poreču (Branko Jalžić).

Početak godine u našem je Odsjeku Marin Lukas održao interni tečaj prve pomoći za aktivne članove Odsjeka koji je s velikim zanimanjem uspješno priveden kraju. Zadnja vježba bilo je zbrinjavanje i izvlačenje unesrećenog iz špilje Ledenice u Špeharima, što je također izvedeno vrlo ozbiljno i uspješno. Održana je i uspješno odradena i GIS radionica, koju je vodila naša članica Mirjana Tadić. Petra Kovač Konrad vodila je vježbu speleoronjenja za nekoliko naših članova. Vježbalo se u moru kod otoka Krku i u Vrbničkoj špilji. Uz to je Petra Kovač Konrad održala u odsječkim prostorijama predavanje o speleoronjenju koje su posjetili i članovi drugih odsjeka.

Povodom 60-godišnjice Odsjeka u galeriji Vladimira Horvata Zajednice tehničke kulture postavljena je i svečano otvorena izložba fotografija i starog odsječčkog inventara. Dio članova bio je prisutan na otvorenju izložbe »Vrtare male« u Crikvenici. Na Mineral Expou i ove smo godine

imali svoj štand na kojem smo promovirali speleologiju i časopis Speleolog.

Na Skupu speleologa održanom u Biogradu na moru povodom 110 godina SO-a Liburnija, sudjelovali smo s tri predavanja i jednim posterom. Bila su prisutna 22 člana Odsjeka. Sudjelovali smo i na Festivalu znanosti u prostorijama Tehničkog muzeja u Zagrebu, gdje su Marko Budić i Marin Lukas prezentirali speleološku opremu i tehniku, a Petra Kovač Konrad održala predavanje o speleoronjenju. Isto predavanje Petra je održala i u Kulturnom centru Dubrava u Zagrebu u akciji »Noć znanosti«, koju je organizirala Ljerka Marjanac.

Početak godine u Paklenici su održani ispiti za stjecanje naziva speleolog, gdje su tri naša člana - Bernard Bregar, Stipe Tutiš i Ivan Mišur - uspješno položili ispit i stekli naziv speleologa. Vježbu samospašavanja održali smo na Tunelu u Zagrebu neposredno prije početka škole, kako bismo povećali sigurnost i na školi i na istraživačkim akcijama.

Tokom 2010. bili smo nekoliko puta na otoku Pagu i nastavili sanaciju Talijanove buže u suradnji s gradom Novaljom.

Danko Cvitković

Hrvoje Grčić

Ljetni speleološki logor na Crnopcu

Ivan Mišur

Prelaz iz prečnice u vertikalu u Jami kod Rašpora

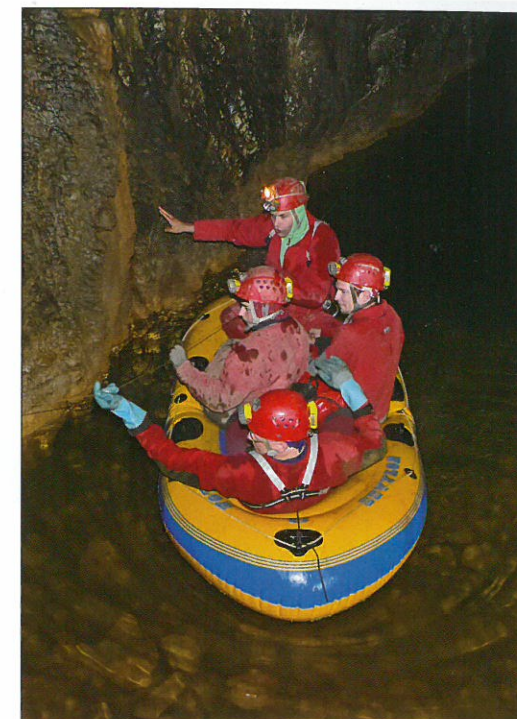
Istraživačke akcije u 2010. godini obilježene su tradicionalno odličnom suradnjom sa SU-om „Estavela» i SU-om „Spelunka», s kojima i dalje gotovo cijele godine surađujemo. S njima smo istraživali Jamu kod Rašpora i Jamu na Kačju (Šverda). Na Crnopcu smo u jednodnevnim akcijama istražili Kružnu jamu, Cenzuriranu jamu, Jamu Hrvojev borer i Jamu Duha Svetoga. Istraživali smo i špilju Kotlušu na području izvora Cetine, a u suradnji sa SO-om Velebit Munižabu. Također smo istražili Propadnu jamu kod Broda na Kupi, Frkinu jamu kod Cerovca te kavernu na trasi autoceste u Republici Kosovo kod grada Prizrena. U lipnju je organiziran speleoronilački logor na Babinoj jami na kojem su crtani i istraživani potopljeni dijelovi jame, a istražene su i tri jame u okolici: Velika, Mala i Mašića jama.

Na tradicionalnom ljetnom logoru na Crnopcu istražili smo Šištrinu jamu, jamu Profil i špilju Prečka. Istraživali smo i u Drazenovoj pihaljci, koja je na još jednom mjestu spojena s Kitom Gaćešinom; uz to je glavnina istraživanja bila usmjerena na jamu Muda Labudova koja je

dosegla dubinu od 510 m. U njoj je organiziran bivak na dubini od oko 300 m. Nedugo nakon toga logora Branko Jalžić je otkrio novu vrstu kornjaša u jami Muda Labudova i zasad je to najveći podzemni kornjaš (neslužbeno prozvan „Velebitski Jajan») na ovim prostorima. Uz to je ronio na dah u sifonu „Labude jezero» na dnu jame i zaključio da sifon ide u dubinu, a ne horizontalno kako smo se nadali.

Sudjelovali smo na ekspediciji „Lukina jama 2010» i tom se prilikom troje naših članova spustilo do dubine od 1381 m. Branko Jalžić zaronio je 40 metara u dubinu, na 1421 m ispod ulaza, što Lukinu jamu stavlja na 15. mjesto najdubljih jama svijeta. Na ekspediciji u Bugarskoj bili su Robert Rosić i Damir Slatinac te tamo posjetili nekoliko speleoloških objekata zajedno s kolegama iz Bugarske. Na samoj granici Hrvatske i BiH, blizu Dubrovnika, istražena je špilja s otiscima stopala čovjeka i psa.

Posjetili špilju Veternicu, vojni objekt „Željava», špilju Vrlovku, Lamprechtshofen kod Salzburga, umjetni vojni objekt na Visu u uvali Parji, Vrbanovu špilju kod Svetog Roka, Marko-

Dalibor Irljak

Prelazak podzemnog jezera u Babinoj jami

Dalibor Irljak

Podzemni logor ispod ulazne vertikale u Babinoj jami

Ante Sušić

Otvorene izložbe povodom 60. obljetnice osnutka SOŽ-a

vu špilju kod Selina, rudnik boksita kod Drniša, umjetno podzemlje Petru u Jordanu, Hitlerov bunker u Njemačkoj, špilju Pal Völguy i jednu termalnu špilju u Budimpešti, rudnike soli u Austriji i tri špilje u Meksiku.

Broj speleoronilačkih akcija svake je godine sve veći, istraživanja su sve zahtjevnija i opsežnija, a u speleoronjenje se počeo uključivati sve veći broj članova, pa stoga nisu izostali ni značajni speleoronilački rezultati. Ronilo se nekoliko puta na izvoru Suvaje na Krbavskom polju, u Pećniku kod Ogulina, na Mljetu u Velikoj i Maloj špilji, više puta na Lošinju u Medvjedojoj špilji, u izvoru Jezero kod Zdihova, na otoku Braču u starom vodovodu K2, u Vrbničkoj špilji na otoku Krku, u izvoru Jami ni na otoku Rabu i u Babinoj jami kod Svetog Roka. Na području NP-a Krka, najviše je ronjeno u Miljackoj 2 u kojoj je proronjeno pet sifona (došlo se do šestoga), ispenjana su tri „penja«

i izradeni nacrti istraženih dijelova. Ronilo se i u Miljackoj 5 i Špilji pod slapom. Branko Jalžić je na dnu Lukine jame zaronio 40 m u dubinu i pritom sakupio vrlo vrijedan biospeleološki materijal: dinarskog špiljskog školjkaša *Congeria kusceri*, dinarskog špiljskog cjevaša *Marifugia cavatica* i spužvu koja je sada na laboratorijskoj obradi. Osim toga zaronio je i u Sloveniji u izvoru Krupe te našao školjkaša *Congeria kusceri*, što je bio prvi nalaz živih jedinki u Sloveniji (prije toga je nađena samo ljuštura). Vijest o tome u Sloveniji senzacionalno odjeknula i medijski bila vrlo dobro popraćena. Ronilo se i u BiH, u špilji Vjetrenici i izvoru rijeke Kruščice, u kojem je tada smrtno stradao jedan speleoronilac iz Srbije. Na većini speleoronilačkih akcija sudjelovali su Petra Kovač Konrad te Vedran i Branko Jalžić.

Ivan Mišur

Tajnik SO-a HPD »Željezničar«

RAZNO

Proslava 60 godina HPD-a i SO-a »Željezničar« Zagreb

U prostorijama restorana tvornice »Gredelj«, u Strojarskoj ulici, održana je 22. siječnja 2010. proslava 60-godišnjeg rada Hrvatskog planinarskog društva »Željezničar«. Velika dvorana jedva je mogla primiti tristotinjak članova Društva i njihove goste. Program je bio tradicionalan: pozdravi domaćina, izvještaji o radu, predstavljanje Zbornika o radu Društva, nagrade zaslužnim članovima, pozdravi i darovi domaćinu i, na kraju, dugo druženje. Bila je to prilika da i zaslužni članovi Speleološkog odsjeka prime razne nagrade, a bilo ih je mnogo.

Juraj Posarić

Predsjednik društva Zvonko Filipović predaje Posebno priznanje Vladi Božiću

Od HPD-a »Željezničar« dobili su: Priznanje za svesrdan doprinos radu i djelovanju Društva u povodu 60. obljetnice

- Mea Bombardelli
- Martina Borovec
- Nela Bosner
- Tina Bosner
- Bernard Bregar
- Marko Budić
- Danko Cvitković
- Josip Dadić
- Robert Dado
- Hrvoje Grgić
- Vedran Jalžić
- Siniša Jembrih
- Dalibor Jirkal
- Ivan Mišur
- Ruđer Novak
- Bruno Puharić
- Robert Rosić
- Ante Sušić
- Iva Šklempe
- Stipe Tutiš
- Milivoj Uroić

Posebno priznanje za izniman dugogodišnji doprinos uspješnom radu i djelovanju HPD-a Željezničar Zagreb dobio je

- Vlado Božić

Nagradu HPD-a Željezničar za 25 godina članstva dobili su:

- Zoran Bolonić
- Zlatko Božić
- Želimir Jelenić
- Boris Lepan
- Vladimir Lindić
- Branko Jalžić
- Vedran Jalžić
- Krešo Guszak
- Juraj Posarić

Nagradu HPD-a Željezničar za 50 godina članstva dobili su:

- Vlado Božić (član od 1955.)
- Vesna Božić (član od 1959.)